

Verandering van koers

Gelukkig hebben we de foto's nog, grapte hij in gedachten, lichtjes meewarig beseffend hoezeer hij dit kunstwerk ging missen: er was zowaar een uitzonderlijke som geld geboden op zijn schitterende portret van Edward Snowden, afgebeeld als zachtmoedige held van de toekomst, een held die religies overbodig maakte. Dat moet dan maar, murmelde Jules, ondertussen werkend aan een inlijsting van een ander schilderij. Het zaagsel zat tot in zijn oren en nek, het cederhout rook heerlijk zoetig, een mannelijke geur (een beetje kamferachtig). Volgens de legende versnelde het de wedergeboorte, maar daar geloofde hij niets van. De cirkelzaag werd te bot, de hoogste tijd voor een nieuwe, maar het grootste gedeelte van de opbrengst wilde hij besteden aan daklozenopvang. Vrijwillig lesgeven in de Nederlandse taal was behulpzaam, maar niet afdoende. Op een hongerige maag is het slecht leren. Hij hield ervan, werken met hout, in al zijn vezels hield hij ervan. Had hij de hartboot kunnen bouwen van cederhout, dan had hij niet gearzeld, maar dit project vereiste andersoortig spul, gelijkend op het origineel, nu kleurrijk en vrolijk makend. Op materiaal besparen was niet bespreekbaar. Hij viel nog liever ter plekke dood neer, dan dat hij compromissen sloot in zijn kunstwerken.

'She is the One! She is the One,' jodelde prof. dr. psychiater Von Stürmer tegen zijn secretaresse, terwijl hij de deur van de ontvangstkamer opende. Verheugd observeerde mejuffrouw van Zanten vanachter haar keurig georganiseerde bureaublad zijn uitgelaten joligheid. Ze was verbaasd dat zijn spillebeentjes zo rap rond de divan konden renderen.

'Glücklich, so glücklich!', riep hij almaar en strekte zijn armpjes. 'We zijn niet voor niets naar Nederland gekomen. Het hing al in de lucht natürlich, Rotterdam, de grootste haven von Europa, waar anders! Haar vader ist tegelijk dader und slachtoffer van dass neo-kapitalistische systeem, aber dass ist nu ten tode opgeschreven! Haha, vanuit zo'n moerasachtige grundbodem komt immer nieuw elan.

Julia: she is the One!

Nicht die dame van Pussy Riot: dass ist ja quatsch! Julia zal de boel kantelen! We zitten dicht bij het vuur en moeten onze aandacht niet verslappen. Horen sie mir, fraulein van Zanten? Haar behoefte uit de maalstroom te stappen zal zo gross zijn, uit de handen van haar vader zu bekommen! De tekenen zijn gunstig, zij zal voor een knik in de ongebreidelde stroom van kosmopolitisme versus multiculturalisme zorgen zonder der realiteit zu verlieren. Als El Bachir haar vriendje blijft zal het kunnen gebeuren, zeker nu hij contact heeft met Cor Figee. Geen gevaar voor een volgende krieg meer, het is ja alles voorbij. Bitte, jawohl, dass ist dass belangrijkste jetzt, ihrem vriendje! Horen sie me, fraulein van Zanten?'

Zijn secretaresse staarde hem over haar leesbrilletje intensief aan, genoot een moment van zijn bevlogenheid, knikte welwillend en vervolgde stoïcijns haar werkzaamheden. De prijs 'secretaresse van het jaar' krijg je niet zonder slag of stoot toegewezen.

Een flink eind verderop, in een vele malen armer gedeelte van Rotterdam, rolde Wesseling driftig als een bezeten gifkikker, of misschien adequater, als een geile honingbeer, door de kille gangen van het dementiecentrum, door het doolhof van het verzorgingstehuis. De muren zowel als de vloer waren beplakt met een vaalgroen linoleum, terwijl lichtgrijze strepen de breedte accentueerden. Zo'n achtervolging hield hij eindeloos aan, tot hij zijn doel had bereikt spoot hij als een overrijpe banaan door de gangen. Pal voor de bezemkast zette hij haar vast door zijn rolstoel op de handrem te plaatsen: nu kon ze niet ontsnappen. Johanna schoof de deur voorzichtig open en verdween gniffelend de kast

in, hoegenaamd in haar allerlaatste poging weg te komen. Door deze momenten wist ze waarom ze het allemaal deed. Ze genoot van haar bijbaan: activiteitenbegeleidster in een tehuis voor demente ouderen. Enkele uren minder slaap konden haar voorlopig niet klein krijgen, al werd ze zelf ook een dagje ouder. Voor de dienst arriveerde ze rond een uurtje of vijf. Meteen na haar werk in de kroeg reed ze op haar fiets naar het tehuis, kletste met de schoonmaakster onder genot van een bakkie pleur en hielp dan zo goed en zo kwaad als dat lukte. Ze was bijkans de enige verpleegster op de afdeling van tweehonderd bejaarden. Deze vroege dienst was een stukkie zwaarder, maar toch ook nog goed te doen. De lol die ze had met de bewoners, de meesten zo gek als een deur, verschafte haar een berg energie. Ook Willem kluste bij, weliswaar noodgedwongen maar met evenveel plezier. Als technische operator bestuurde hij zo'n moderne jongen, zo'n kraan op de tweede Maasvlakte. De veiligheidshelm op en de werkkleding met het flamboyante logo aangetrokken, dit alles verschafte Willem onze bokser annex tuinman een gevoel van nuttig zijn, van erbij horen, het bezorgde hem een gevoel van trots. Zover was het voor Daan nog lang niet: op zijn school voor kansarme jongeren leerde hij koken, klussen en sporten. Door deze diversiteit aan activiteiten raakte hij bedreven in het samenwerken, in het koesteren van zijn netwerk van relaties, waarbij respect voor de ander en opkomen voor persoonlijk belang een vanzelfsprekendheid werd. Zo kreeg Daan zelfrespect, de schoolresultaten stegen. Huiswerk werd niet langer als zinloze bezigheid terzijde geschoven of af geserveerd als niet stoer of cool. Daan leerde zichzelf bewijzen zonder in onzekerheid te vervallen, een vorm van sociale angst die meestal, temeer omdat de jongen over een knap uiterlijk beschikte, werd omgezet in misverstand uitlokkende uitingen van vermeende arrogantie en onverschilligheid. Dat zat dus wel snor.

Maar bij Henk ging het er nu minder florissant aan toe. Na een veelbelovend begin van de week was zijn stemming vergald, en wel, of all people, door die bijdehante zielknijper van Duitse makelij! Hij sloeg zichzelf met de door Annegreet aangereikte brievenopener voor z'n kop, beukte met de botte achterkant op zijn voorhoofd. Het hielp niet. Geërgerd gaf hij het op, vertelde Annegreet dat hij de rest van de middag een geheime zakenlunch had en liet zich allereerst maar eens ouderwets onder handen nemen door zo'n tenger Chinees vrouwtje, luisterend naar de naam Anna: puur non-seksueel, gewoon het harde werk, om alle knopen los te krijgen. De kracht in haar werkhandjes was ongekend; wat training niet vermag! Daarna scheurde hij naar Loyds kwartier en bestelde in café Verhip een borrel, zo'n sterke jongen van Nolet deze keer, meteen gevolgd door nog maar eentje, puur en alleen om het af te leren. Zo, vanavond lekker brainstormen met die jongens van het S.A.F, mompelde hij, maar alhoewel hij zijn ademhaling rustiger voelde worden, merkte hij onderweg naar huis dat die beschuldiging van Stürmer hem parten speelde. De boel keren door Julia in het charismatisch leiderschap te hijsen moet afdoende zijn... Julia zal er haar eigen, moderne variant op verzinnen. Wat geeft dat? Een variatie die de jeugd van tegenwoordig begrijpt: prima! Julia op weg helpen betekent afstand nemen van mijn macht: een unicum in mijn leven, een *persoonlijke kanteling*. Hallo, is het zo afdoende, herr Von Stürmer?! Een nieuw tijdperk zal zich aandienen, bedacht hij alweer optimistischer en zakte gerustgesteld onderuit op Jan's beukenootpitjeswitte bankstel, belde Annegreet en instrueerde haar een bos rozen naar die charmante secretaresse van de psychiater te sturen. Werken voor zo'n aan het criminele circuit grenzend onderkruipsel van een zielenknijper is geen eenvoudige opgave! Dat arme kind. Alsof hij op zijn wenken werd bediend door een hogere instantie, zo luidde opeens de deurbel. Op de stoep stond een ferme tante, spitsvondig tot op het agressieve af in een grijsblauw jack gestoken, het logo gebreid. Ze viel meteen met de deur in huis en zei: 'Kunt u hier even tekenen voor ontvangst.'

'Liever niet!' antwoordde Henk en smet de deur dicht.

Te laat!, ze had de envelop naar binnen gegooid! Tja, nu dat onding pal voor zijn neus lag, kon ie 'm net zo goed van de grond rapen. Vooral met het oog op de wet geen gek idee. Die claim van tien miljoen euro!? Zelfs Henk twijfelde een moment aan zijn uitzonderlijk slim verstand. Pas in de avond kon hij zich herpakken. Natuurlijk kon hij dat! Denken ze werkelijk dat ze de bekendste bedrijvendokter uit de geschiedenis te grazen kunnen nemen met een claim van tien miljoen keiharde pegels? En waarom dreigt die lafhartige parasiet van een deurwaarder meteen met inbeslagname van onze villa? Kan het

ietwat tactvoller, jongens! In een goed gesprek bijvoorbeeld, van man tot man. Dit ligt er mijlendik bovenop: een persoonlijke aanval, *karaktermoord* is het! Verbolgen belde Henk zijn advocaat.

‘Is Levi daar ook?’

‘Momentje,’ zei zijn broer. Henk wachtte geduldig.

‘Met Levi?’

‘Maak die claim ongedaan, of je gaat eraan!’

‘Waar hebt u het over?’

‘Die tien miljoen, haal die uit het systeem wil je! En wel onmiddellijk!’

‘Ons tarief is niet zo torenhoog als u schetst,’ antwoordde Levi uitermate beleefd. Zoals immer bij die gasten klonk het volstrekt geloofwaardig, je zou ze je laatste miljoen schenken! Halverwege Henk zijn valide counterargumentatie excuseerde hij kalm: ‘Heeft u een momentje, ik roep mijn broer, die gaat over deze claims.’

De bonsaiboompjes stonden er gelukkig prima bij, beter dan ooit eigenlijk, met dat diepe donkergroen rondom de stammetjes. Eindelijk verscheen hij aan de telefoon.

‘Sorry, Levi is net vertrokken. Ik laat hem naar u terugbellen zodra ik hem te pakken heb, meneer van Wijnen-Swartz, is het toch? Hartelijk dank voor u geduld.’

Zo gaat dat altijd met die gasten! Die eeneïge tweelingen hebben het zoveel gemakkelijker in het leven, het is een ongelijke strijd. Henk besloot zich moeite te besparen, *never nooit* te betalen en een uurtje aan de stapel dossiers te werken. De eerste map had hij niet in de hand genomen of de voorbel galmde door de living, stukken harder dan zo-even. Getergd rende hij de gang in. Hij gleed op zijn sokken naar voren en struikelde over de mat.

‘M... Monique?’ stamelde hij als een klein kind, onbeholpen. ‘Je... je ziet er, uhm... gebruid uit...’ Er gebeurde niets, totdat hij doorhad tegen het beeldscherm van de beveiligingscamera te praten. Hij draaide een kwartslag, opende de voordeur en herhaalde: ‘M... Monique? Je... je ziet er, uhm... gebruid uit...’

‘En jij overspannen,’ sprak ze zachtmoedig. ‘Wat is er met je?’

‘Oh, druk, druk, druk Monique... er speelt het een en ander, maar niets dat de vader van je prachtige dochter Julia, die het ZONDER HAAR MOEDER moet stellen, niet onder controle heeft!’

‘Gaan we zo beginnen?’

‘Waarom niet?!’

‘Houd daarmee op en laat me binnen.’

‘Ik neem je mee naar de ballentent. We kunnen een hapje eten? Of heb je al gedineerd?’

Aarzelend antwoordde ze: ‘Oké, goed... Jij je zin.’

Luttele tellen later parkeerde hij de Maserati pal voor de ingang van zijn kantoor te Veerhaven 4, zijn vaste stekkie. Laat ik minimaal een flesje wijn met haar drinken, dat gun ik haar, al heeft ze er geen recht op, mijmerde Henk sportief op het moment dat ze langs de kade marcheerden, een kade die een reeks vage herinneringen naar boven bracht, herinneringen van samenzijn waarvan hij geen concreet beeld meer kon oproepen, geen herkenning van iets dat allang voorbijgevaren was. Een gepasseerde haven? Of zou hij haar kunnen heroveren? Ze oogde nonchalant zelfverzekerd, ze was een vrouw van de wereld geworden.

‘Dit is een Braziliaanse jurk?’

‘Vind je haar mooi?’

‘Is een jurk een vrouwelijk genus?’

‘Wat denk je zelf?’

‘Ik twijfel.’

Ze glimlachte zonder gereserveerdheid en zei: ‘Ik ga er gemakshalve vanuit dat het vrouwelijk is...’ daarop aarzelde ze vooraleer ze toelichtte: ‘Xuxa heeft haar voor me uitgezocht.’

Een vuurrode kop bezorgde Henk een onzeker gekriebel in zijn nekvel. ‘Waarom ben je eigenlijk teruggekeerd?!’ vroeg hij aangeslagen.

‘Voor Julia. Ik kom naar haar tentoonstelling.’

‘Performance!, naar haar *voorstelling* bedoel je te zeggen.’

‘Ik wil haar verrassen. Zou dat lukken? Ik heb me opgegeven onder een geheime naam.’

‘Dat raad ik je af! Bovendien... ach nee, ga ook maar. Je merkt het vanzelf, haha.’

‘Wát merk ik vanzelf?’

‘Nee, haha, ga erheen!’ grapte Henk uitgelaten als een kleuter met een binnenpretje.

‘Je hebt leedvermaak. Waarom?’

‘Dat merk je vanzelf, Monique!’ Het uitspreken van haar naam deed hem goed, dit verzachtte de pijn. ‘M o n i q u e,’ herhaalde hij verbeterd.

Ze zochten zwijgend een plek.

Hij zou wel zien hoe alles uitpakte en schoof de rieten stoel overdreven galant voor haar vanonder de tafel vandaan: geen gezicht in die Ballentent. Monique glimlachte ontspannen als vanouds, schrok van zichzelf, herstelde door een ernstige blik te acteren en zei: ‘Xuxa en ik gaan ons verloven. We verblijven in het Manhattan hotel, jewetwel, tegenover de Puntzak.’

Zuchtend zakte Henk verslagen onderuit in een van die ballententstoelen, perfect passend bij de naam van hun etablissement, en pareerde: ‘Moet je als slachtoffer niet eerst officieel scheiden van je *tirannieke boeman*, voordat je aan zoiets kunt beginnen?’

Aan de overkant schitterde de SS-Rotterdam, grotesk majestueus en toch ook zo prachtig historisch beladen, een megaproject dat hem bijna de kop had gekost.

Traineren was een optie: rekken en verder uitrekken, tot uitstel vanzelf tot afstel leidt. Dit echter had hij al zo lang geprobeerd. En tevergeefs, het werkte de laatste tijd zelfs averechts. Deed hij er niet beter aan definitief een andere strategie uit te stippelen? Xuxa, wat wist hij van haar? Helemaal niets! Dit was een uitgelezen kans haar te leren kennen. Kennis is macht, dat weet iedere proletariër, laat staan een kapitein van formaat.

‘Ik heb inmiddels ook een ander,’ loog hij.

Ze staarde hem ongelovig aan, dat ging vanzelf, en aarzelde:

‘Dat uh... jeetje... dat is geweldig nieuws! Wat ben ik blij voor je.’ Daarop boog ze over tafel om hem van opluchting een laatste kus te schenken. Henk struikelde half en probeerde zijn hoofd recht te draaien, waardoor haar getuite lippen in zijn oorschelp belandden.

Deze spontaniteit is frappant te noemen: volgt ze soms acteerlessen in São Paulo of in Rio? Ze wil iets, ze heeft me nodig! Hoop bloeide op in Henk zijn meesterbrein, dat op volle toeren plannen begon te smeden.

‘Laten we met zijn vieren dineren. Het heugelijke nieuws vieren, Monique! Dan kunnen we onze aanstaande breuk – ook ik wil niets anders meer – ombuigen in wederzijds vertrouwen en vriendschappelijkheid,’ opperde Henk op zijn leugenachtige, niet te weigeren charmante manier.

‘Ah zo...’ stamelde ze, overvallen door de consequenties van haar gespeelde geluk. ‘Uh... ja, dat is een goed idee.’

‘Mooi! Dat is geregeld,’ riep hij enthousiast. ‘We gaan met zijn vieren de Euromast in, via het panoramische vergezicht de boel van hogerhand bekijken. Dat past perfect bij deze viering van onze hernieuwde vriendschap. Laat dat maar aan deze kapitein over, haha,’ knipoogde hij vol vertrouwen. Zonder aarzelen veranderde Henk van koers, greep de telefoon en reserveerde een toptafel voor een topgozer en drie tafelenoten met het mooiste uitzicht over Rotterdam. ‘Zo, dat staat erop. Geweldig is het!’

Monique bestudeerde de menukaart, piekerend over hoe ze dit diner kon annuleren. De vurig gewenste scheidingsprocedure mocht niet in gevaar komen. Henk bestudeerde haar gezichtspieren, haar vrouwelijke schouders en ranke neklijn met het vallende haar zo losjes eroverheen, de denkrimpeltjes die hij op zijn duimpje kende en die verraadden dat ze hem aantrekkelijk vond als vanouds... Het is nog niet te laat, dit koekje kan opnieuw worden gebakken.

‘Tekende je daarna de papieren?’ vroeg ze, terwijl ze pretendeerde interesse te hebben in de menukaart. In haar timbre hoorde hij vertwijfeling.

‘Tuurlijk, Monique. Hoe lang ben je hier?’

‘We verblijven de komende drie weken in de Millenniumtoren en willen ons daarna verloven in Rio. Beloof je dat het dan in orde is?’

‘Ik zweer het!’ loog hij nogmaals.

Ze gluurde over de menukaart, probeerde tevergeefs de werkelijke intentie van zijn gezicht te lezen, maar zijn pokerface was ondoorgrondelijk. Door alle schandalen in het zakendoen en door de toestand met zijn ontspoorde dochter was Henk zijn granieten blik en gepantserde huid zo ver doorontwikkeld dat hij zichzelf in de maling nam. Nu haar liefde als sneeuw voor de Braziliaanse zon was verdwenen, ja, zelfs was omgezet in medelijden, bleef er niets anders over dan leven in een mistige waas van ontkenning. Hij kon slechts raden naar haar werkelijke gevoelens, als niet veel meer dan een toevallige voorbijganger, als een volslagen onbekende man in café Verhip.

Ondertussen, in een andere Rotterdamse wijk, om precies te zijn in de Stobbe, het Kralingse eetcafé, zaten Lavinia en Cor Figee aan een eettafeltje, verhoogd opgesteld in een hoek van het restaurant. Er was slechts plaats voor drie andere tafeltjes. Op alle drie stond een romantische kaars dat donkere hout op te lichten. De ober gedroeg zich zo gewoon mogelijk. Toch had Cor Figee het idee dat er iets speelde tussen die twee, alleen kon hij er de vinger niet opleggen wat dat precies was. De subtiele uitingen duidden erop dat ze elkaar kenden, dat ze meer van elkaar wisten, ja meer dan hij van haar wist en zij van hem! Dit stak. Op deze manier kon hij niet doorgaan met dit riskante spel van gevoeligheden. Het was al moeilijk genoeg hier te zijn zonder concrete werkopdracht! Cor Figee begon zich schuldig te voelen en wilde vertrekken. Lavinia doorzag dit onmiddellijk en greep in door hem af te leiden, opdat hij het etablissement niet verliet vooraleer ze iets hadden gedronken. Ze liet haar ogen theatraal naar beneden vallen. Daarop excuseerde ze zich beleefd. Nu restte hem niets anders dan op haar te wachten. Onmogelijk dat deze lieve man zo onbeleefd zou zijn zich lafhartig uit de voeten te maken zonder als gentleman afscheid te nemen. Dit verschaftte haar voldoende tijd een manier te bedenken hem in haar nabijheid te houden. Nu ze hem eindelijk hier had, zo zonder zijn vrouw en kinderen, kon ze het zich niet permitteren hem te laten gaan. Eindelijk was hij over de schroom heen. Dat ze werkte in die nachtclub, al verfoeide hij dit, bleek geen reden haar nog langer te negeren! De grootmoedigheid van hem daar overheen te stappen en verder te willen bezien hoe een goed gesprek bij kaarslicht zou verlopen... hij gunde haar een kans. Zou hij nu vertrekken, dan zou ze dat niet overleven. Zijn huwelijk liep op de klippen, was al bijkans gestrand, waarschijnlijk had hij, de goedsul, de man met een gouden hart, zijn vrouw tergend lang van alle gemakken voorzien. Zo maakte zijn vrouw misbruik van zijn oprechtheid, van zijn nobele aard; ze kende hem van haver tot gort, kon hem lezen en wist dat hij alles zou doen om hun hopeloze relatie te redden. Soms blijkt zelfs dat niet haalbaar, zo is het leven. Hoe kon ze hem overtuigen dat zij anders was dan zijn ziekelijk jaloeerse echtgenote?! De nacht van hun eerste, zo pijnlijk verlopen, ja, werkelijk gênante ontmoeting, had hij geen enkele avance gemaakt! Geen enkele poging tot misbruik van haar als publieke vrouw, helemaal niets had deze lieve man ondernomen! Hij had een jonge vrouw van de wereld gezien, geen pleziertje voor een nachtelijk uurtje, geen wegwerp gebruiksvoorwerp zoals de meeste mannen die de nachtclub bezoeken. Hoe grootmoedig is deze man, wanneer je bedenkt dat zijn huwelijk niets meer voorstelde en hij dus zijn gevoelens opzij moet hebben gezet ten faveure van de eerlijkheid en het respect voor haar als vrouw met behoeften, een gewillige vrouw die hij zoveel liever op een romantische locatie had ontmoet dan in een nachtclub van lichte zeden! En zij hem net zo goed, in Parijs langs de Seine of wandelend over de hangbrug in Praag. We hebben allemaal *de Kreutzersonate* gelezen, behalve wellicht enkele Nederlandse mannen. In België leest men de klassiekers, in andere landen ook. Overal leest men de literaire klassiekers, behalve in Nederland! Gezien zijn verhalen blijkt overduidelijk dat zijn vrouw de jaloeerse partij is en hij de naïeve goedsul, uit wat ik heb vernomen blijkt overduidelijk dat hij degene is die, ondanks zijn grootmoedige charme en

superieure intelligentie, over zich heen laat lopen. Intelligentie kan soms oerdom zijn. Een liefdevol groot hart heeft niets van doen met intelligentie, dat weet iedere Roemeense vrouw. Studeren of hard werken biedt geen vrijwaring voor ongeluk. We zullen voorzichtig moeten zijn, anders vermoord ze hem! En dat terwijl hij geen vinger heeft uitgestoken naar zijn heimelijke geliefde, zij die nu smachtend aan dit tafeltje op hem wacht en doodsbang is dat hij haar vanavond verlaat vooraleer ze diepzinnig hebben kunnen converseren. Zijn vrouw denkt dat alles strijd is, dat liefde bestaat uit haat en agressie en vechten. Ik zal hem tonen dat er meer is, een ánder soort liefde. Een liefde waarvan hij alleen de sterke vermoedens bezit dat die bestaat in het leven, maar die hem tot nu toe niet is gegeven. Die hij nooit heeft mogen kennen, de arme man! Via Skype zal ik mijn moeder morgen foto's sturen, mijmerde ze terwijl ze de klapdeurtjes opensloeg. Cor Figuee, alleen aan zijn tafeltje, observeerde de ober en vertrouwde het niet. Nee, hij staaarde hem te lang aan. Wat mot dat! Hij sprong op en stormde op de barman af. Daar hield hij zich schoorvoetend koest en bestelde een borrel, zo eentje van Nolet. De ober zette zijn voetzolen in achterwaartse beweging, deinsde geschrokken achterover en liet de bestelling door een collega serveren. Zelf rende hij ontdaan de gang in. Stiefelde hij precies het toilet in, terwijl Lavinia daar ook was? Toeval bestaat alleen in sprookjes. Een moment, misschien duurde het een minuut doch langer zeker niet, twijfelde Cor Figuee tot hij schreeuwde: Godverdomme, dit gaat niet gebeuren! Hij kieperde de borrel achterover en stormde de gang van de toiletruimte in, waar hij furieus, ja rigoureuus de klapdeur van het damestoilet opensmeet. Ze greep met beide handen naar haar hartstreek en kon alleen 'ahh' uitbrengen. 'Sorry, verkeerde klapdeur,' stamelde Cor Figuee met opgewonden hoofd en droop oververhit af, het herentoilet in. Gelukkig, hij is gebleven. Misschien legt hij het uitzichtloze gevecht met zijn jalouse echtgenote naast zich neer; hij moet het beëindigen voordat ze hem neersteekt! Het is niet te laat, nu is het moment. Ik dacht even dat hij zich niet kon inhouden; een vergissing, een menselijke vergissing. Dit café is donker, de bordjes op de toiletten zijn onduidelijk. De menselijke verdorvenheid van de fantasie is overal en zit in iedereen, en toch geneer ik me ervoor. Dat heb ik van mijn moederskant. Wanneer ik naar ons tafeltje ga, zal hij zich schamen voor zijn vergissing! Durft hij me nog onder ogen te komen? Ik ben bang dat dit alsnog misgaat! Als ik dicht bij hem blijf, hier aan de bar, kan hij niet om me heen en is het ijs dadelijk gebroken. Misschien kan de ober me helpen hem op zijn gemak te stellen. Ik zal hem daarop aanspreken. Cor Figuee stapte vanuit de gang terug het café in en wandelde onopvallend langs de bar. De ober en Lavinia waren in gesprek en staarden tegelijk zijn kant op. Wat een vergissing! Ik kan beter gaan! In zijn paniek kon Cor Figuee de uitgang niet meer vinden. Ze wenkten hem tegelijkertijd met urgente handbewegingen, met serieuze zwaaiacties. Wederom twijfelde hij. Hij beende op het leegstaande eettafeltje af en nam onverwacht plaats door bruut zijn stoel op te tillen en duidelijk hoorbaar neer te slaan op de houten vloer, waarop hij nukkig met de armen over elkaar ging zitten. Iets in hem wilde blijven, ondanks alles. Nu scheen ze zowaar opgelucht te zijn, want ze verscheen enthousiast en uitgelaten, vrolijk glimlachend. Ze heeft zeker een volgend afspraakje met die lange slungel geregeld! Waar laat je je mee in? Maak dat je wegkomt van deze *femme fatale*. De betovering had reeds plaatsgevonden, de illusie dat deze nog kon worden gebroken was verspilde energie, al wist Cor Figuee dat niet. De ergste spanning verdween zodra hij zich in haar buurt bevond. Woh, dát scheelde nog eens een flinke slok op een borrel. De ober excuseerde zich beleefd op verzoek van Lavinia en kwam tot beider verbazing uit de kast. Daarop stak hij zijn avances voor Cor niet meer onder stoelen of banken; opeens had ze te maken met een rivaal! Toen de ober zijn klant terloops edoch bewust enkele malen onnodig toucheerde en zijn vinger langdurig over zijn rug liet glijden, vond Cor Figuee het welletjes. Zoals Lavinia verwachtte, maakte hij de ober op een galante manier attent op zijn hetero-zijn en zijn aversie voor deze brutale avances; zoals het een charmante man met een goed hart betaamt, liet hij zijn afgrijzen achterwege, al kostte dat zichtbaar moeite, en excuseerde hij zich beleefd genoeg, dus in ieder geval zonder te slaan: zo grootmoedig van hem! Tijdens het diner werd hun conversatie diepgaander dan Cor Figuee voor mogelijk hield en daarmee precies zoals zij had bevreesd. Hij vertelde nu alles, maar dan ook echt alles wat hem in het leven dwarszat: het lopende proces-verbaal, over hoe de ouders van die jochies onder dwang van hun oudste

zoon aangifte hadden gedaan van bedreiging en racisme, maar ook de moeizaam in te koppen deal met de Russen en hoe zijn vrouw hem ziekelijk jaloers achtervolgde, met als gevolg zijn moeizame relatie met zijn kinderen. Uiteindelijk vertelde hij haar hoe hij naar aanleiding van het krantenartikel: 'de gewone man van Rotterdam', was benaderd door de vader van zijn chef om te polsen of hij, Cor Figuee, als klokkenluider uit de school wilde klappen. Alleen zo kon de zaak waar hij vijftientig jaar lang voor had geploeterd, worden gered uit de destructieve handen van zijn helaas in verwarring verkerende zoon, aldus de vader van hun redder in nood. Ook Henk zijn vrouw en schoonfamilie scheen in dit inktzwarte complot te zitten, al woonde ze nu in Brazilië. Lavinia had het artikel, deze dieptereportage over de man die ze aanbad, meer dan honderd keer gelezen. Vooral het gedeelte over hoe hij zich zo knap staande hield in een moeilijke gezinssituatie, met een vrouw die niet begreep dat werken van negen tot vijf niet geldt voor het bedrijfsleven, had haar aandacht. Voorzichtig liet ze doorschemeren hoe zij het krantenartikel beoordeelde. Maar ook dit verzoek, deze vraag om hulp van nota bene de vader van Henk, beviel haar niet. Lavinia adviseerde Cor af te gaan op zijn intuïtie. Ze bleek bovendien over een veel beter inzicht in Cor Figuee's gezinsleven te beschikken dan hijzelf: hij had de Kreutzersonate nooit gelezen, voor romans ontbrak hem de tijd. Op zijn zakenreizen was het van vitaal belang alle dossiers grondig door te nemen. De onderhandelingstafel was geen kinderspel! Om beslagen ten ijs te komen en de concurrentie een stap voor te blijven, had hij elk boek over onderwater-techniek tot in de finesses doorgeplozen. Zo wist hij tot in alle specifieke details hoe de Chinezen een supersonische onderzeeër bouwden, sneller dan het geluid. Haast was geboden. Toch voorvoelde hij dat Lavinia de waarheid sprak. En zo ontstond in hun verliefde ogen zoveel meer dan oppervlakkige zinnelijkheid en groeide vanuit een almaar toenemend begrip voor elkaars problemen gestaag het verlangen de toekomst samen door te brengen. Maar hoe kon hij van zijn noodlot worden verlost?

Liefdeloosheid

De Native American (een Pueblo-Indiaanse) haar naakte lichaam zat onder het bloed, kunstzinnig in sierlijke strepen van verschillende dikte en buiging vormgegeven. Het was haar eigen bloed, uitgesmeerd als teken één te zijn met haar natuur. Op de grond lag een maagdelijk fel papier van kwaliteit, het materiaal waarmee professionele schilders werken.

‘De cyclus van schepping en vernietiging, van geboorte en dood, de eenwording van de mens met de natuur in harmonie met onszelf,’ galmde Julia’s stem door de ruimte, ‘zal worden gesymboliseerd door ons drieluik.’

De Pueblo-Indiaanse stond alleen in de woestijn, windstil en verlaten. Ze bracht haar hand daar waar de natuurlijke verf voorradig was, smeerde het op het papier en begon kunstzinnig te schilderen. Verrassend genoeg vond ik het niet aanstootgevend, helemaal níét zelfs. Iets in me wilde het afweren, iets in mij wilde het aanstootgevend vinden, maar als ik goudeerlijk ben moet ik bekennen dat het puur en mooi was. Zonder mijn ogen te openen zag ik in het midden Julia’s schilderij: een oudhollands tafereel, in renaissancestijl geschilderd. Het droeg als titel ‘Hulde aan Oranje’ en bevatte beeltenissen van halfnaakte zwarte mannen en vrouwen die hun rijkdommen slaafs aanboden aan het koningshuis. Achter het linker schilderij van het drieluik werd de Amerikaanse woestijnfilm van deze Pueblo-Indiaanse vertoond. Aan de rechterkant hing een blanco doek, slechts gevuld met een vraagteken. ‘Dit derde exemplaar,’ zo galmde Julia haar stem door de koepel van de natte bal met de intonatie en het zelfvertrouwen van een professionele nieuwslezeres, ‘zal, zoals u ziet, nog worden gemaakt. Dat zal doormiddel van een performance geschieden. Degene met het hoogste bod zal dit optreden te zien krijgen in huiselijke sfeer. Het derde kunstwerk zal aldus ter plekke door mij worden gecreëerd. Hiermee zullen wij Europeanen een symbolische verbinding aangaan met oorspronkelijke bewoners, hiermee zullen wij de destructieve cyclus van veroveraars doorbreken. Hopelijk is het nog niet te laat.’

Ik kneep mijn ogen dicht. Angstaanjagende beelden verschenen op mijn netvlies. Julia bij een puissant rijke Arabier in zo’n op zwart goud gebouwd paleis in Oman of Dubai, waar ze haar drieluik *complementeert*? Als ze maar niet de kant van Slave City van Atelier van Lieshout opgaat, dan trek ik de stekker uit het SAF! Ik opende mijn ogen wijd en scandeerde spontaan, de hangende Perzische tapijten vaag in beeld, haar naam: Julia!

Geschrokken nam ik enkele halen van de pretsigaret en blies de rook naar de gekleurde totempaal. Weifelend deed ik wat ik in moeilijke omstandigheden altijd had gedaan: gewoon doorgaan. Ik kon mezelf herpakken. De belofte Julia’s wensen te respecteren won het voorzichtig van mijn kinderachtig vaderlijke behoefte haar te willen beschermen. Aldus vertelde ik de jongens dat we een pittig bod binnen hadden op dit eenmalige privéoptreden.